

Granskningsutlåtande - Vattentjänstplan för Österåkers kommun

Under perioden 11 november till och med 6 december 2024 var Österåkers kommuns förslag till vattentjänstplan utställt på granskning. Handlingarna har varit tillgängliga i Alceahuset, Hackstavägen 22 och på kommunens hemsida. Syftet med vattentjänstplanen är att redogöra för den långsiktiga planeringen av de allmänna vatten- och avloppstjänsterna, samt hur anläggningen avses skyfallssäkras.

Inkomna yttranden sammanfattas och kommenteras i detta granskningsutlåtande.

Skriftliga yttranden har inkommit från:

1. Länsstyrelsen Stockholm
2. Region Stockholm

I. Länsstyrelsen Stockholms synpunkter

Länsstyrelsens kvarstående rekommendationer efter samråd är följande punkter:

Dricksvatten

Länsstyrelsen noterar att kommunen har ställt sig bakom mål och åtgärder enligt Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län. Det saknas dock information om detta i vattentjänstplanen.

Kommentar: Vattentjänstplanen har kompletterats med information om den regionala vattenförsörjningsplanen i inledningen under styrdokument för VA-planering.

Länsstyrelsen noterar även att vattentjänstplanen fortfarande saknar en redogörelse avseende kommunens arbete reservvattenplanering. Enligt mål 1 i den regionala vattenförsörjningsplanen för Stockholms än, ska kommunen tillsammans med VA-huvudmannen säkerställa reservvattenkapaciteten.

Kommentar: Dricksvattenproducenten Norrvatten står för reservvatten enligt deras plan för reservvattenförsörjning i händelse av störning i ordinarie produktion alternativt distribution av dricksvatten. Reservvattenförsörjningen baseras på en alternativ vattentäkt eller ett alternativt vattenverk. Distributionen sker i det ordinarie ledningsnätet eller i ett provisoriskt ledningsnät. Reservvatten ska hålla dricksvattenkvalitet. Vattentjänstplanen har kompletterats med ovanstående information.

Länsstyrelsen noterar slutligen att vattentjänstplanen saknar en redogörelse om kommunens vattenskyddsområden: Roslags-Kulla, Lillnäset, Linanäs-Ljusterö 1 eller Linanäs-Ljusterö 2. Enligt åtgärd 2 och 3 i den regionala

vattenförsörjningsplanen för Stockholms län, ska kommunerna säkerställa vattenresursernas prioritering för en robust dricksvattenförsörjning.

Kommentar: Kommunens VA-plan från 2019 redogör för dessa frågor. Vattentjänstplanen ska ses som ett komplement till den redan antagna VA-planen. Inga större förändringar avseende dessa områden har skett sedan VA-planen antogs.

Skyfallsrisk

Vid samrådet efterfrågade Länsstyrelsen förtydligande av vilket skyfallsscenario kommunen har använt.

Enligt samrådsredogörelsen har Länsstyrelsens skyfallskartering använts. Av vattentjänstplanen framgår dock att Länsstyrelsens lågpunktskartering har varit underlag. Kommunen behöver förtydliga i vattentjänstplanen att en skyfallskartering av ett 100-årsregn med klimatfaktor har använts.

Kommentar: Avsnittet i vattentjänstplanen har kompletterats med ett förtydligande om vilka underlag som använts.

2. Region Stockholms synpunkter

Region Stockholm framför följande synpunkter på granskningsförslaget:

I granskningsförslaget till vattentjänstplan redovisas utvecklingen av VA-tjänster i Österåkers kommun. Den överensstämmer till stor del med bebyggelsestrukturen som föreslås i den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUF5 20250) (LS 2015-0084), med undantag för Ljusterö.

Kommentar: I utbyggnaden av allmänna VA-tjänster behöver kommuner ta hänsyn till fler aspekter än prioriterad regional bebyggelsestruktur. Därför kommer vissa avvikelser att förekomma gentemot RUF5:ens kartbild.

Region Stockholm konstaterar att den regionala vattenförsörjningsplanen för Stockholms län inte finns omnämnd i granskningsförslaget. Vattentjänstplanen behöver sättas i relation till målsättningar och åtgärder som anges i den regionala vattenförsörjningsplanen.

Kommentar: Vattentjänstplanen har kompletterats med information om den regionala vattenförsörjningsplanen i inledningen under styrdokument för VA-planering.

Bedömningen av sårbarheter och vilka åtgärder som behöver vidtas för att säkra fortsatt funktion vid en ökad belastning från skyfall på den allmänna VA-anläggningen bedöms vara allt för generell till karaktär och behöver därför konkretiseras geografiskt och i tid.

Kommentar: Roslagsvatten AB har ett aktivt pågående arbete med åtgärdsplanen men är i detta läge inte redo att tidsätta åtgärderna mer konkret. Detta kommer att vidareutvecklas och kunna presenteras tydligare i framtida uppdaterade versioner av vattentjänstplanen.

Länsstyrelsens lågpunktkartering och GIS-underlag över havsnivå vid 100-årsvattenstånd 2010 respektive 2100 har använts vid bedömning av sårbarheten i VA-systemet. För att kunna precisera sårbarheten och nödvändiga åtgärder i systemet anser Region Stockholm att skyfallskartering bör aktualiseras med noggrannare modeller som bland annat tar hänsyn till dagvatten- och spillvattennätet. Vidare bör utsatta lägen och förslaget till utökade VA-anläggningar med fördel redovisas tydligt på en karta.

Kommentar: Kommunen har ett aktivt arbete med klimatanpassning och en klimat- och sårbarhetsanalys där karteringar/modeller över skyfall, översvämning, m.m. finns och vidareutvecklas. På kommunens hemsida finns mer information kring detta. Angående redovisning på karta har vattentjänstplanen kompletterats med en karta över framtida strategisk utveckling av allmänt VA. Det var i granskningshandlingen utmarkerat att en karta skulle tillkomma.